

dokarallah.org

Kari na 8b: Hadayun—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yi Su a Yau ba

Wannan shafi ɓangare ne na jerin da ke bincika dokokin Allah waɗanda ba za a iya yin biyayya da su ba sai Haikali yana Urushalima.

- Kari na 8a: Dokokin Allah da Ke Buƙatar Haikali
- Kari na 8b: Hadayun—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yi Su a Yau ba (Wannan shafi).
- Kari na 8c: Bukukuwan Littafi Mai Tsarki—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yin Ko Wanne a Yau ba
- Kari na 8d: Dokokin Tsarkakewa—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yin Su Ba tare da Haikali ba
- Kari na 8e: Zakkoki da ʼYa'yan Fari—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yin Su a Yau ba
- Kari na 8f: Hidimar Tarayya—Abincin Karshe na Yesu shi ne Idin Ketarewa
- Kari na 8g: Dokokin Nazir da Wa'adi—Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yin Su a Yau ba
- Kari na 8h: Biyayya Ta Ɗan-ɗan da Ta Alama da Ke Da Alaƙa da Haikali
- Kari na 8i: Gicciye da Haikali

Abin da Dokar ta Bukata a Haƙiƙa

Cikin dukan umarnan da aka ba Isra'ila, babu waɗanda aka bayyana dalla-dalla kamar hadayu. Allah ya bayyana komai dalla-dalla: irin dabbar, shekarunta, yanayinta, yadda za a yi da jinin, wurin bagaden, aikin firistoci, har ma da tufafin da za su sa yayin hidima. Kowace hadaya—hadayar ƙonawa, hadayar zunubi, hadayar laifi, hadayar zumunci da hadayar kullum—ta bi tsarin Allah wanda bai bar wurin tunanin mutum

ko wata fassara dabam ba. “Firist zai yi haka… bagaden zai kasance a nan… za a sa jinin a can…” Dokar Allah tsari ce ta cikakkiyar biyayya, ba shawarwari da za a iya daidaitawa yadda aka ga dama ba.

Hadaya ba ta taɓa zama kawai “kashe dabba saboda Allah” ba. Aiki ne mai tsarki wanda ake yi ne kawai a farfajiyar Haikali (Firistoci 17:3-5; Maimaitawar Shari’a 12:5-6, 12:11-14), kuma firistoci tsarkakakku daga zuriyar Haruna ne kaɗai suke yi (Fitowa 28:1; 29:9; Firistoci 1:5; Lissafi 18:7), a ƙarƙashin yanayin tsarkin ibada kaɗai (Firistoci 7:19-21; 22:2-6). Mai bauta ba ya zaɓar wurin. Mai bauta ba ya zaɓar wanda zai yi hidimar. Mai bauta ba ya yanke shawarar yadda za a yi da jinin ko inda za a shafa shi. Allah ne ya tsara dukan tsarin, kuma biyayya tana buƙatar a kiyaye kowane dalla-dalla na wannan tsari (Fitowa 25:40; 26:30; Firistoci 10:1-3; Maimaitawar Shari’a 12:32).

Yadda Isra’ila Ta Yi Biyayya da Waɗannan Umarni a Dā

Sa’ad da Haikali yake tsaye, Isra’ila ta yi biyayya da waɗannan dokoki daidai yadda aka umarta. Zamanin Musa, Joshua, Sama’ila, Sulemanu, Hezekiya, Joshiya, Ezra da Nehemiya duk sun kusanci Allah ta wurin hadayun da Shi da Kansa ya kafa. Ba wanda ya maye gurbin bagaden. Ba wanda ya ƙirƙiro sabbin ibadu. Ba wanda ya miƙa hadayu a gidajensu ko a tarurrukan yankunansu. Har sarakuna—duk da dukan ikonsu—an hana su yin ayyukan da aka ware wa firistoci.

Nassi ya nuna sau da yawa cewa duk lokacin da Isra’ila ta yi ƙoƙarin sauya wannan tsari—ta wurin miƙa hadayu a wuraren da ba a ba da izini ba ko kuma ta bar waɗanda ba firistoci ba su yi ayyuka masu tsarki—Allah ya ƙi bautarsu, kuma sau da yawa ya kawo hukunci (1 Sama’ila 13:8-14; 2 Tarihi 26:16-21). Yin aminci yana nufin yin daidai abin da Allah ya faɗa, a wurin da Ya zaɓa, ta hannun bayin da Ya naɗa.

Dalilin da Ya Sa Ba Za a Iya Yin Biyayya da Waɗannan Umarni a Yau ba

Bayan da Romawa suka rushe Haikali a shekara ta 70 A.Z., ba zai yiwu a aiwatar da dukan tsarin hadayu ba. Ba don Allah ya soke shi ba ne, sai don tsarin da Allah ya bayar, wanda ake buƙata domin yin biyayya da waɗannan umarni, babu shi kuma.

Babu Haikali, babu bagade, babu Wuri Mafi Tsarki, babu firistoci tsarkakakku, babu tsarin tsarki da aka kafa, kuma babu wani wuri a duniya da aka ba da izini a miƙa jinin hadaya a gaban Allah.

Idan babu waɗannan abubuwa, babu wani abu da ake kira “yin iya ƙokarinmu” ko “kiyaye ruhin dokar.” Biyayya tana buƙatar yanayin da Allah ya kafa. Idan waɗannan yanayi sun ɓace, ba zai yiwu a yi biyayya ba—ba don mun ƙi yin biyayya ba, sai don Allah da kansa ya kawar da kayan aikin da ake buƙata domin cika waɗannan takamaiman umarni.

Abin da Daniyel Ya Yi Annabci Game da Ƙarewar Hadayu

Nassosi da kansu sun riga sun faɗi cewa hadayu za su ƙare—ba don Allah ya soke su ba, sai don za a rushe Haikali. Daniyel ya rubuta cewa “hadaya da hadayar gari za su ƙare” (Daniyel 9:27), amma ya bayyana dalilin: rundunonin maƙiya za su rushe birnin da Wuri Mai Tsarki (Daniyel 9:26). A Daniyel 12:11, annabin ya sake cewa za a “ɗauke” hadaya ta kullum, kalmar da ke bayyana kawarwa ta hanyar tashin hankali da halaka, ba soke wata doka ba. Babu abin da ke cikin Daniyel da ke nuna cewa Allah ya sauya umarnansa. Hadayun sun ƙare ne domin aka mai da Haikali kufai, daidai yadda annabin ya faɗa. Wannan ya tabbatar da cewa Dokar kanta ba a taɓa ta ba; wurin da Allah ya zaɓa domin a yi biyayya ne kawai aka kawar.

Kuskuren Yin Hadayu na Alama ko na Kirƙirarru

Kungiyoyin Yahudawa Masu Bin Almasihu da yawa suna ƙokarin yin wasu sassa na tsarin hadayu a matsayin alama. Suna yin bukukuwan Idin Ketarewa su kira su “hadayar.” Suna ƙona turare a tarurruka. Suna kwaikwayon ibadu, kaɗa hadayu, kuma suna yin kamar suna “girmama Attaura” ta hanyar wasan kwaikwayo. Wasu kuma suna ƙirƙiro koyarwa irin ta “hadayu na annabci,” “hadayu na ruhaniya,” ko “atisayen Haikali na nan gaba.” Waɗannan ayyuka suna da kama da na addini, amma ba biyayya ba ne—ƙirƙirarru ne.

Allah bai taɓa neman hadayu na alama ba. Allah bai taɓa karɓar madadinsu waɗanda tunanin mutum ya ƙirƙiro ba. Kuma ba a girmama Allah sa’ad da mutane suke ƙokarin yin a wajen Haikali abin da Ya umarta a yi a cikinsa kaɗai. Kwaikwayon

waɗannan umarni ba tare da Haikali ba ba aminci ba ne; raina ainihin daidaiton da Allah ya yi amfani da shi sa’ad da Ya kafa su ne.

Hadayun Suna Jiran Haikalin da Allah Kaɗai Zai Iya Maido da Shi

Tsarin hadayu bai ɓace ba, ba a soke shi ba, kuma ba a maye gurbinsa da ayyukan alama ko misalai na ruhaniya da mutane suka ƙirƙiro ba. Babu wani abu a cikin Doka, Annabawa, ko kalmomin Yesu da ya taɓa bayyana cewa umarnan game da hadayu sun ƙare. Yesu ya tabbatar da ingancin kowane sashe na Doka har abada, yana cewa ba ko ƙaramin alamar rubutu guda ɗaya ce za ta shuɗe ba sai sama da ƙasa sun shuɗe (Matta 5:17-18). Sama da ƙasa suna nan. Saboda haka, umarnan suna nan.

A cikin dukan Tsohon Alkawari, Allah ya yi alkawari sau da yawa cewa alkawarinsa da firistocin zuriyar Haruna zai kasance “na har abada” (Fitowa 29:9; Lissafi 25:13). Dokar ta kira ƙa’idojin hadayu “ka’ida ta har abada cikin dukan zamananku” (misali, Firistoci 16:34; 23:14, 23:21, 23:31, 23:41). Babu annabi ko guda da ya taɓa sanar da ƙarshen waɗannan umarni. A maimakon haka, annabawa suna magana game da nan gaba da al’ummai za su girmama Allah na Isra’ila, gidansa kuma zai zama “gidan addu’a ga dukan al’ummai” (Ishaya 56:7), ayar da Yesu ya yi ƙaulin ta domin ya kāre tsarkin Haikali (Markus 11:17). Yesu bai yi ƙaulin wannan aya don ya nuna ƙarshen Haikali ba, sai dai domin ya hukunta waɗanda suke ɓata shi.

Tun da Dokar ba ta taɓa soke waɗannan hadayu ba, kuma Yesu bai taɓa soke su ba, kuma Annabawa ba su taɓa koyar da sokewarsu ba, abin da za mu iya kammalawa shi ne kawai abin da Nassi ya yarda da shi: waɗannan umarni suna nan a matsayin ɓangare na Dokar Allah ta har abada, kuma ba za a iya yin biyayya da su a yau ba kawai domin abubuwan da Allah da kansa ya buƙata—Haikali, firistoci, bagade da tsarin tsarki—ba su samuwa.

Har sai Allah ya maido da abin da Shi da kansa ya kawar, halin da ya dace shi ne tawali’u—ba kwaikwayo ba. Ba ma ƙoƙarin sake ƙirƙirar abin da Allah ya dakatar. Ba ma matsar da bagade, sauya wurin, sauya ibadar, ko ƙirƙiro nau’o’in alama. Muna amincewa da Dokar, muna girmama kamalarta, kuma muna ƙin ƙara ko rage wani

abu daga abin da Allah ya umarta (Maimaitawar Shari’a 4:2). Duk abin da bai kai wannan ba, biyayya ce ta ɗan-ɗan, kuma biyayya ta ɗan-ɗan rashin biyayya ce.